

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV NAVRHOVÁNÍ

DEPARTMENT OF DESIGN

RESPUBLICA/CIVITAS SOCIALIS – STRACHOTÍN, L. P. 2017

RESPUBLICA/CIVITAS SOCIALIS - STRACHOTÍN

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Daniela Gutmanová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Vítězslav Nový

BRNO 2017

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0023/2016
Ústav: Ústav navrhování
Studentka: **Bc. Daniela Gutmanová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Vítězslav Nový**
Akademický rok: 2016/17

Název diplomové práce:

ResPublica/Civitas Socialis – Strachotín, I. p. 2017

Zadání diplomové práce:

Strachotín je jedním z malých sídel, které lemují břehy novomlýnských nádrží. Bývalá identita příhraničních obcí v krajině lužních lesů se vytratila. Existence mělkých rybníků výrazně změnila nejen tvář krajiny, ale i životy místních obyvatel. Některé jistoty ale nezmizely – panoráma Pálavy anebo zvlněný reliéf země rodící vinou révu...

Zastupitelé i obyvatelé Strachotína dlouhodobě zvažují stavební počiny různorodého rozsahu, které by posílili pospolitost občanů, jejich možnosti při využití potenciálu místa (víno, turistický ruch) a obci navrátili její ztracenou tvář.

Cílem práce je tedy definování vize pro fungování komunitních, společensko–sociálních, kulturních či volnočasových aktivit v rámci obce, které bude vtěleno do konkrétní podoby návrhu – objektu. A to při využití všech autorových schopností, jeho vnímavosti a empatie a také aktuálních poznatků a trendů majících vliv na typologii objektu(ů).

Hlavním vnějším faktorem ovlivňujícím návrh je jeho zasazení do rámce sídla, které má unikátní kvality, zejména díky poloze na hraně již zmíněných nádrží a ve vizuálním sousedství pálavských vrchů.

V rámci stávající urbanistické struktury tedy diplomant navrhne v některé z vytipovaných lokalit objekt společensko–sociálního, kulturního, komunitního či volnočasového centra celoobecního významu, kdy při práci využije veškerých podkladů a materiálů, které získal nebo zpracoval v rúběhu předchozí práce v rámci modulu Res Publica.

Rozsah grafických prací:

Analytická část posuzující stav a charakter území, problémy a příležitosti obdobných staveb v ČR i ve střední Evropě.

Průvodní zpráva na formátu A4 (297 x 210 mm) na výšku. Rozsah zprávy bude 5 normostran.

Dokumentace vývoje návrhu, prezentace konceptu

Širší vztahy v měřítku 1:1000 – 1:5000, dokumentující vztah mezi stávající a navrženou urbanistickou strukturou.

Situace v měřítku 1:500 – 1:1000, Půdorysy, řezy a pohledy v měřítku 1:200/ 1:100.

Alespoň dvě perspektivní zobrazení exteriéru (např. formou zákresu do fotografie), co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení. Konkrétní stanoviště budou stanoveny v průběhu práce.

Alespoň dvě perspektivní zobrazení interiéru co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení.

Technologická studie – tj. konstrukční schéma objektu a typický řez fasádou v měřítku 1:50 s detaily 1:10.

Model v měřítku 1:200, který bude zpracován včetně nejbližšího okolí.

Seznam literatury:

Neufert, E.: Navrhování staveb

Norberg-Schultz, Ch.: Genius loci

Valena, T.: Město a topografie

Gehl, J.: Život mezi budovami

Gehl, J.: Města pro lidi

Gehl, J.: Nové městské prostory

www.apruvodce.cz; související zákony, vyhlášky, normy a předpisy dle platné legislativy ČR

Termín zadání diplomové práce: 20.2.2017

Termín odevzdání diplomové práce: 15.5.2017

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Daniela Gutmanová
student(ka)

Ing. arch. Vítězslav Nový
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Josef Kiszka
vedoucí ústavu

V Brně dne 20.2.2017

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

RESPUBLICA/ CIVITAS SOCIALIS – STRACHOTÍN

Bc. Daniela Gutmanová
FA VUT BRNO
Vedoucí práce: Ing. arch. Vítězslav Nový

ZADÁNÍ

Cílem práce je definování vize (v konkrétních návrzích) pro fungování komunitních, společensko-sociálních, volnočasových aj. aktivit v obci. Vize jako taková vznikla na základě analýz již minulý semestr, na jejím základě se dostáváme k řešení dílčího projektu, který by měl ukázat obci, jakým směrem se může ubírat a proč. Zastupitelé i obyvatelé Strachotína již dlouhou dobu zvažují určité kroky, stavební počiny různého rozsahu, které by posílili pospolitost občanů, jejich možnosti při využití potenciálu místa (víno, turistický ruch) a obci navrátili ztracenou tvář.

Obec Strachotín je malá vesnice o počtu zhruba 800 obyvatel ležící na okraji Novomlýnských nádrží, ve kterých se zrcadlí Pálavské vrchy. Nedílnou součástí obce jsou v letních měsících turisté, kteří mohou obci pomoci nejen ekonomicky, ale i společensky - dostat se do povědomí, jako vesnice která má co nabídnout. Turistům zde ale chybí místo, proč by tu měli zůstat a vesnicí jen neprojet.

Mezi návsi a koncem obce ve směru k Pálavě je jen malá vzdálenost, ale leží zde významný urbanistický celek - okolí kostela - který je historicky velmi důležitý a skrývá svůj potenciál. Ve své práci jsem si zadala ho odkrýt a zkusit nahlédnout do toho, co může nabídnout. Nejen pro turisty, ale i pro místní obyvatele.

URBANISMUS

Dané území se nachází na jižním konci obce, při výjezdu směrem k Novomlýnským nádržím a Pálavě. Historicky se jedná o jedno z nejstarších míst obce (na tomto místě byl ve 13. století postaven gotický kostel sv. Oldřicha (přestavba proběhla v letech 1575 a 1872) a v 18. století byla postavena také přilehlá farnost). Území trojúhelníkového tvaru je ze všech stran lemováno dopravními komunikacemi. Při severozápadní straně se jedná o hlavní tah mezi Hustopečemi a Mikulovem. Kostel se nachází na jižním okraji tohoto území v ose ke komunikaci vedoucí od rybníka. Historicky se totiž jedná o hlavní silnici, vedoucí kolem kostela dále na Šakvice. Ve východním cípu území se nachází objekt hasičky (1928), která svému účelu slouží dodnes. Okolní zástavba nemá zcela jednotný charakter, liší se nejen vizuální

podoba domů, ale také i například výšková úroveň. Historicky se tu nachází domy v půdorysném tvaru „L“ se sedlovými střechami, tedy jedny z těch nejstarších a potom zde máme domy dvoupodlažní, půdorysně tvaru čtverce, které vznikly po 2. sv.v..

Na řešeném území se nachází jedny z těch nejstarších domů, kromě kostela, fary a hasičky také stodola (v soukromém vlastnictví) a objekt RD (v soukromém vlastnictví).

V návrhu jsem kladla **důraz na vytvoření většího před prostoru kostela**, který mu dnes chybí a vstupuje se do něj v podstatě z hlavní komunikace. S novou hmotou objektu kavárny / restaurace / galerie **ustupuji od hlavní komunikace** a zároveň zanechávám odstup od kostela, který by měl nadále zůstat dominantou území. Objekt kavárny tvoří spolu s objektem ubytování opticky celek tvaru „L“, ale je mezi nimi zachován odstup, který je tvořen laťovým plotem a z venku tak vytváří dojem „nakouknutí“ do zahrady kostela. Aby byl celek celkově urbanisticky uzavřen, navazuji na objekt stodoly stejnou hmotou sauny, čímž uzavírám tento „blok“, který má vytvářet intimní místo pro ubytované. Je zachován i plot mezi farou a kostelem, který navrhuji stejně jako mezi kavárnou a kostelem – z dřevěných latí, aby byla zachována intimita zahrady a přitom měl člověk možnost vědět, že se tam něco děje.

Ve východním cípu území obnovuji studnu, která se zde historicky nacházela.

ARCHITEKTONICKÝ VÝRAZ A DISPOZIČÍ ŘEŠENÍ

Objekt kavárny je podsklepený, v 1PP se nachází zázemí restaurace, kavárny a galerie, stejně tak je zde technické zázemí pro celý komplex budov (včetně ubytování a sauny). Důležité je také napojení na výtah pro zásobování. V 1NP se nachází zázemí pro hosty i obsluhu, kavárna a také galerie, resp. síň tradic, které jsou otevřené do krovu. Ve 2NP se nachází kancelář, denní místnost, archiv a prostor pro VZT jednotku. Celý objekt je navržen jako jednoduchá „stodola“ s hlavním motivem – velkými dřevěnými vraty, které jsou odkazem na historická stavení vesnic a jejich velká vrata do průjezdů.

Objekt ubytování (apartmánů) je koncipován jako jedna hmota, která ale působí jako jednotlivé objekty (4), které jsou štíty otočené do zahrady u kostela a stejně tak působí při pohledu z ulice. Vstupuje se v 1NP do společné chodby, ze které vstupují do jednotlivých apartmánů – 1NP komunikuje primárně se zahradou, 2NP má jako hlavní výsadu pohled na Pálavské kopce. Každý apartmán nabízí jiný „pocit“ a turisté se tak pokaždé mohou vracet do jiného typu apartmánu. Chodba je osvětlena malými okny z ulice, které jsou schovány za „cihelnou krajkou“. Ze severní strany je objekt osvětlen pouze malým oknem do koupelny. Na jižní straně se naopak co nejvíce otevírá kvůli výhledům (okna jsou stíněna dřevěnými okenicemi). Jsou zde použity stejné materiály jako u objektu kavárny – bílá omítka a titanzinková krytina. Pouze na severní straně jsou použity bílé cihly v úrovni 1.NP, jako odkaz na stará stavení a potažmo také na vedlejší stodolu, která je z plných pálených cihel.

Objekt, který se odlišuje materiálově je sauna se zázemím – celý objekt je obložen dřevem a kontrastuje tak s ostatními provozy. Sauna je přístupná v 1NP ze zahrady, v přízemí se nachází společné zázemí pro hosty, včetně technického zázemí a ve 2NP se nachází menší wellness – sauna s vířivkou a odpočívárnou, která se otevírá také pohledově k Pálavě. Z východní strany je objekt přístupný pro zaměstnance fary.

Dispoziční řešení fary prošlo několika úpravami, tak aby vyhovovalo své nové náplni – galerii vín s posezením. Vytvořilo se hygienické zázemí, jak pro hosty, tak pro zaměstnance a znovu došlo k využití sklepních prostor. Galerie se otevírá do farní zahrady. Architektonický výraz budovy se vrací do svého původního stavu, okna jsou nahrazeny špaletovými s dřevěnými okenicemi a jsou nabarveny na modro. Okolí fary je zkultivováno a upraveno – včetně vytvoření kamenné lavice před farou k posezení.

KONSTRUKČNÍ A TECHNOLOGICKÉ ŘEŠENÍ

Dle předpokládaných základových poměrů je navržen systém základových pasů u všech tří objektů. Konstrukčně se u všech tří objektů (kavárna, apartmány a sauna) jedná o stavby z broušených keramických tepelně izolačních bloků, tl. 500mm (u

sauny 440 mm). Stropy jsou navrženy železobetonové. Konstrukce krovu u kavárny je navržena z dřevěných krokví stabilizovaných ocelovými táhly. Konstrukce krovu je pohledově otevřená. U konstrukce krovu u apartmánů je konstrukce krovu ze dřeva a je pohledově uzavřena, kromě kleštin, které jsou v interiéru viditelné.

Technologicky je navrženo centrální vytápění komplexu (technické zázemí v 1PP kavárny). Systém je napojen na tepelné čerpadlo země – voda (připojení na studny), a zároveň má dostatečné prostorové rezervy pro velkoakumulační nádrže, popřípadě doplňkové elektrické topné systémy. V celém komplexu je uvažován systém řízeného větrání. Samotný celek tvoří VZT kuchyně (odvod a přívod vzduchu přes střechu). Pro efektivní zacházení s dešťovými vodami je navržena centrální dešťová jímka na zahradě komplexu, která zároveň slouží jako zdroj závlahy.